

ДІЛО

виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕПЛАТА В КРАЇ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці і Євро-
пі, Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.,
Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-24.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ до АДМІНІ-
СТРАЦІ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Сумерк одної економічної доктрини.

I.

Знову рядовий громадянин розв'язав надзвичайно складну проблему, — в тому випадку економічну, яка є основою всіх дальших політичних потягнень. Важкий спір за те, чи Англія має руководитись у своїй економічній політиці основами господарського лібералізму чи політикою охоронних мит, триває близько два і пів століття. Цей спір стає предметом ривалізації між двома, єдиними довгий час, англійськими політичними угрупованнями — вітами й горіями — потім політичними партіями лібералів і консервативів. Чергування обох партій при кермі влади надавало напрямку одному чи другому господарському поглядові, невирішуючи ніколи спору, за який дбали найвизначніші економісти, що ніяк не могли знайти третьої посередньої розв'язки проблеми. Не поміг теж соціалізм, який виріс як спроба цієї третьої розв'язки, а який разом зі своїми провідниками переживає отже прикрий кінець мягкорукного правління лейбуристів, як спроби життя серед твердої дійсності. Тому мусіла прийти боротьба двох давніх економічних доктрин, добре зрозумілих для англійського громадянина.

II.

Початок господарського лібералізму датується ще від Юма і фізіократів, хоч реальні основи дав йому Адам Сміт. Звідси через Рікарда й Керна, аж до недавнього помершого Брентана йде довга низка визначних теоретиків лібералізму, індивідуалізму, їх учнів і прихильників, яких практичним викладником були ліберальні англійські політики, що не раз вправно рукою кермували великою імперією. Останній велитень цих економістів-практиків, один з тих, які поставили Англію в ряди побідників великої війни, Льюїс Джордж, віддав перед кількома днями партійну булаву в руки наслідника. Це один з останніх фактів сумерку великої ідеї, яка зроджена серед інших умовин, проведена в життя серед світлих днів панування Англії над світом, відійшла на відпочинок волею рядовиків, виборців, пересічних громадян. Бо хоч трагедія ліберальної партії почалась не сьогодні, то кінець її економічних ідеалів прийшов швидко з цими виборами, яких головним кінцем було: проти господарського лібералізму. При цих виборах не побито так соціалістів, як лібералів, бо знищено основу їх існування, відібрано реальну основу їх праці через рішуче відкинення клича за політикою митної охорони.

III.

Отже дійсний вислід останніх англійських виборів зводиться не так до розбиття соціалістичного уряду, як до побіди головної основи нової економічної політики імперії: введення митної охорони. Інша справа, що спроба соціалістів правити демократичною монархією провалилася. Соціалізм не витривав місця між ліберальним ковалом й консервативним молотом. На цьому скористали консерватисти, яких шлях політичної праці починається ще від торіів. Їм підбудований економічними доктринами меркантилістів через ряд нових дослідників старається ставити на перше місце державні заходи для вдержання торгівлі і промислу. Це чинилося лессеферизмом, це клич за охороною власної торгівлі і промислу. Можливо, що цей клич не все відповідав психіці англіянина, англійця-багатири, англійця-горожанина першої імперії. Але і до нього добилося переконання консервативів, хоч воно мусіло йти важким шляхом, що закінчилося захитанням небувало певної валюти. Коли скіра болять, людина скорше думає. А з цією важкою ілюзією держави світу, заставляючи себе жити на барикадах, проти яких висуюють в теорії стільки аргументів.

IV.

Коли відроджений консерватизм введе в господарський життя політику охоронних мит,

то в зовнішній політиці йде він на співрацію з Францією і Японією, тимсамим на ослаблення приязні зі Зєдиненими Державами П. Ам. і на зрив зі совітами. У внутрішній політиці — це буде нове сильне об'єднання доміній, при чому митна політика хоронитиме їх продукцію, а деякі з них виведе з невідрадного господарського положення (Канада). Таким чином останні вибори через захоплення виборців однією економічною проблемою принесли теж глибокі зміни в зовнішній і внутрішній англійській політиці. Один із зайвих доказів на те, як важку роль відіграє в житті народів і держав, у їх внутрішній і зовнішній політиці — економіка.

Китайсько-московська співпраця?!

Більшовицькі емісарі й військові частини у Манджурії. — Протиакція японців. — Фінансова супрематія Японії.

(Оригінальна кореспонденція з Харбіна.)

Харбін, 23. жовтня 1931.

Як ми вже раніше повідомляли, події біля м. Ціцкара в Манджурії розгортаються далі, при чому туманні звістки про приїзд туди двох „радянців“ в почоті китайського ген. Ма найшли вже повне потвердження.

Останні інформації про ту цікаву більшовицьку акцію кажуть таке:

Разом з ген. Ма, з Сахаліну по ріці Амурі на пароплаві та двох великих вантажних човнах, прибули ці московські емісарі (і не лише емісарі) до Сунгарі, а потім по ріці Сунгарі до м. Ноні. Відтілі великі вантажні човни пішли до ріці Ноні до м. Ціцкара, а ген. Ма з невеликою кількістю вояків прибув до Харбіна.

З Харбіна негайно в той-же день ген. Ма відїхав до Ціцкару потягом східно-китайської залізниці. В тих двох човнах, що прибули по Ноні до Ціцкару, були одна саперна рота, відділ кулеметників, кілька зенітних гармат і броневі автомобілі — все з частин червоної радянської армії на Амурі.

Негайно всі ті частини розмістились у Ціцкарі, а кілька відділів направилось до ст. Ангачі, де починається Ціцкар-таонанфуська залізниця.

Факт появи радянців у Манджурії був для більшої частини китайських політичних кол абсолютно невідомим і тільки сьогодні вони про це довідались. Одночасно на ст. Манджурія радянський консуль Смірнов уладив раїт, на який покликав місцевих китайських генералів та різних начальників, при чому з ген. Сун, командуючим цим районом, мав довгу довірочну розмову, яка закінчилась тайною для широких кол громадянства.

Велика кількість китайських військ, що стояла під Ціцкарком під командою ген. Чан-хай-піня відійшла кілька днів тому на південь, оставляючи тільки невеликі заслони, а решта подалась лівіючи тільки невеликі заслони, а решта подалась через хінганські гори до Хайлару, куди й прибув через хінганські гори до Хайлару, куди й прибув через хінганського консуля в Харбіні, заявлений тест радянського консуля в Харбіні, заявлений місцевим китайським дипломатичним урядом.

Тепер ген. Чан-хай-пінь, занявши Хайлар, має повну контролю над західною частиною східно-китайської залізниці. Як сподіваються місцеві китайські кола, в найближчих днях настане й у Харбіні нова влада.

Вчора „невідомий“ (радянський) аероплан літав над м. Таонань і скинув кілька бомб, які заподіяли велику руїну в місті. Одночасно він розпався в деяких інших місцевостях. Появив розвідки в деяких інших частин у складі тих аеропланів, як і радянських частин (японської армії ген. Ма, викликала негайну реакцію японського командування. Воно посилає свої літальні апарати аж до самого Ціцкару, які акинали

Найdaleше до 25. грудня ц. р.

мусите викупити свою будинкову полісу на 1932 р. у приналежній агенції

Т-ва Взаїмних Обезпечень „Дністер“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

Вислід останніх англійських виборів — це сумерк лібералізму і повна перемога економічних поглядів консервативів. Чи через сумерк лібералізму розвинути Англія під охоронними митами, чи скористає на цьому економічне життя і добробут пересічного громадянина — покажуть близькі часи. Що виборці думали про свої особисті справи і добробут, про те свідчить таке масове відвернення від пануючої досі в Англії економічної доктрини, якої практичне життя запечатало на довго своїми голосами.

(Хр.)

бомби на частини ген. Ма, після чого вони відстрілювались. А дипломатичне японське представництво заявило, що інтереси Японії в Таонанфуській залізниці настільки великі, що вона не допустить до їх порушення; японці заперечували теж проти того, що частини ген. Ма обстрілювали японського інженіра, який вів роботи над відновленням розваленого ціцкарським великого моста через р. Ноні.

Що торкається ситуації у м. Харбіні, то вона залишається певною тою самою і буди то нічого містові не загрожує. Правда, вчора місцевий доводкомандуючий отримав телеграму від китайського уряду, в якій цей останній жадає протягнути негайно контролю над діяльністю російських еміграційних кол, особливо був отаман Семіонов. В Нанкіні отримали буди то інформації, тогочасні з інформаціями радянського уряду, що отаман Семіонов при допомозі японців виїхав в Монголію, де почне формування білих російських частин для наступу проти СРСР. Китайська поліція у Харбіні дістала наказ слідувати за приїздом отамана Семіонова.

Вся ця інформація абсолютно не має ніякого ґрунту під собою. Отаман Семіонов уявляє собі нині абсолютну мертву в політичному відношенні людину, бо він не має ані сил, ані зв'язку з політичними колами Японії, крім деяких спекулянтів, котрі дають йому гроші в надії на майбутні комбінації. Взагалі треба зауважити, що радянці визнають усіх заходів, щоб навести еміграції в Китаї сильний удар. Інша річ, що ці заходи зовсім безпотрібні, бо в політичному відношенні російська еміграція в Китаї розложена, розбита на кількадесят різних груп, гриється між собою, а до події відноситься байдуже, скільки їй симпатій на радянців, тому, що всяке ріш. зі симпатіями до радянців, тому, що всяке свиреплення позиції Японії на Далекому Сході відбивається негативно на ролі Росії, байдуже чи вона „радянська“ чи чорносотенна.

Цікаво те, що японці поволі розгортають свої економічні сили і фактично фінансовий апарат Манджурії знаходиться нині вже цілком в їх руках. В перші дні відчинення праці в центральному банку Манджурії (банк трьох східно-американських фірм) в Мукдені перевернули американський банк (Новогама-Спейс-Ім чекі на японський банк (Новогама-Спейс-Ім Банк). Це зробило велике правління у фінансових колах, бо всі побачили, що місцева фінансова система знаходиться під повною контролю японців в той час, як у Харбіні чекі китайських банків не приймають ні в одному японському або американському банку.

В усьому разі японські впливи в Манджурії стають сильнішими, тим більше, що час працює у користь японців.

Микола В. Сидорович.

Господарські манівці.

(Кореспонденція з Волині).

Деякі міркування ш. автора можуть послужити темою для пресової дискусії. — Прим. Ред.

I.

Ми в своєму господарському житті перебуваємо на манівцях. Зрештою, нема тут нічого дивного: сильніші за нас країни опинилися на роздоріжжі й не можуть знайти виходу. Однак, поки там світ найде певні економічні шляхи, ми повинні розвинути на своїх власних манівцях, пошукати для себе якоїсь правильної стежки.

Промислу ми не маємо. Торговля в зачатках і то лише у формі закупу. Належного матеріалу для збуту й переробки теж нам бракує. Через недостачу капіталу й купців та промисловців ми всі свої надії звертаємо до кооперації. І досі — ми на правильному шляху.

А далі вже йдуть манівці. Наслідуючи промислові країни, де повстала кооперація та наших власних сільських крамарів-приватників, ми кинулися на творення споживчих кооператив. Міський, промисловий тип кооперативу живцем пересадили на наш хліборобський ґрунт.

Поки наші селянські маси мали гроші на закуп, ці кооперативи сик-так існували, витворюючи ілюзію, що саме в них камінь спасення. Тепер ілюзія розвівається. На жаль, частина кооператорів усе ще живе нею, не бачучи дійсності.

Продукція, збут продуктів і закуп споживчих артикулів — ось природний шлях хліборобських країн. Цей шлях іде крізь усю історію від первісних часів. Ми-ж у своїй кооперації почали від протилежного кінця — закупу. І це є нашим першим манівцем.

II.

Другий манівець — мимовільне прищеплення кооператорам егоїстичного відношення до кооперації: в кооперативі матимеш дрібний грошовий інтерес — дешевий та краший крам і частину того зиску (в формі товарового звороту чи дивіденди), що попав би в руки приватного склепаря.

Правда, селянинові легше зрозуміти особистий дрібний матеріальний інтерес, ніж дальший, культурний — піднесення господарства й добробуту. Але таке власне розуміння мети кооперації він таки мусить собі засвоїти, бо інакше не було б загальної розбудови господарства.

Егоїстичне наставлення спостерігаємо також і серед інтелігентних кооператорів і то, буває, ще в більшій мірі. Наші сільські кооперативи ледви чи не більше дають (процентом) на загальні культурні потреби, ніж кооперативи, якими кермують інтелігенти.

Між іншим відноситься це до кредитових кооперативів. Наші банки найчастіше забувають, що вони є кооперативами й що мають прямий

своїм завданням допомагати розвитку хліборобської культури та добробуту мас. В їхніх бюджетах або зовсім нема асигнувань на цю потребу, або є жебрацькі крихти, що падають з багатого стола адміністраційних видатків.

Та життя мстиве. І наші кредитові кооперативи тепер це відчують. Вони нічого не робили, щоби піднести хліборобський стан і збільшити дохідність селянських господарств. І тепер переживають тяжкі часи: видатність цих господарств не зросла, кишеня селянська порожня, позичок хлібороби не звертають, ощадності з банків забирають.

А наші банки могли би багато зробити для забезпечення себе від сьогоднішньої скрути, коли би мали зрозуміння своєї залежності від стану рільництва та не були просякнені згаданим інституційним егоїзмом. При кількох десятках адміністраційних видатків, іноді на занадто багате уладження, зайві бюрові сили й інші малопотрібні видатки, дуже легко було умістити в бюджеті вистарчаючу суму на агронома — цього підсилювача селянської кишені, від якої залежить сила кредитової кооперації.

Знаємо і такий випадок: загальні збори одного банку одноголосно ухвалили 600 зол. (на рік) допомоги на утримання агронома, але дирекція, „дбаючи про інтереси „своєї“ інституції“, не виплатила цих грошей. А в той-же час робила більшій зайві видатки.

Оцей близькозорий егоїзм поодиноких наших кооперативних інституцій, що так „дбають про свої інтереси“, є дуже небезпечним манівцем, що, між іншим, привів нас до сьогоднішньої скрути. Історичне наше гасло „Моя хата з краю“ суворо мстить.

III.

Щоби зійти з манівців на битий шлях, наша кооперація мусить почати розбудову господарського життя з того другого природного кінця — з підсилення і інтенсифікації продукції та управління збуту. Першим її гаслом повинно бути: в хліборобській країні все для піднесення хліборобства й для налагодження збуту продуктів, себто: для збагачення нашого сільського споживача й кредитора та для уможливлення йому ощадностей, які так потрібні банкам.

Це гасло само собою привело б кооператорів до необхідності втримати належну кількість агрономічних сил, без яких не може бути й розбудови кооперації. Зріст, розвій і добробут наших кооперативів стоїть у прямій залежності від рівня продукції та добробуту хліборобів, а значить від числа агрономів та їх праці.

Чи це можливо у нас? Цілком. Аби лише було зрозуміння і добра воля. 30—40 сільських кооперативів та один банк у повіті легко можуть дати утримання одному, а денеде й двом агрономам. Звичайно, в утриманні агронома повинен взяти участь і „Маслосоюз“ та

місцеві молочарні, бо годі уявити собі розв'язок молочарства без піднесення хліборобства, а зокрема годівлі худоби.

IV.

Одним з наших манівців є незосередження культурно-господарської роботи в одних компетентних руках „Сільського Господаря“. Продукція вимагає одного суцільного плану та фахового його виконання. Замість цього ми бачимо розгардіяш і отаманію. Тут споживчі кооперативи мріють про машинні відділи, купують сонди чи тріери, псують справу й унеможливають роботу „Сільському Господарю“. Там знову районні молочарні намагаються вести якусь годівельну роботу, не маючи для цього ні часу ні сил. А там повітові союзи перебірають на себе тягар хліборобської роботи, щоби за якийсь час кинути його і т. д.

Вся праця над піднесенням і розбудовою сільського господарства мусить бути в фахових руках покликаною до цього „Сільського Господаря“. Правильний поділ праці є вже деякою запорукою успіху цієї праці. Коли один наш господарський апарат залазить в ділянку другого апарату, то вносить лише плутанину і шкодить справі. Амбіції деяких низових кооперативів, що ми, мовляв, самі все можемо зробити, що кожний з нас може бути „і швець і дудку грець“, варта би, задля гармонії і користі праці залишити.

Чим швидче зійдемо з сучасних манівців і вийдемо на якийсь ясний шлях праці, тим швидше й певніше піде наша господарська розбудова.

В. Островський.

Нова перемога англійських консерватистів.

ЛЬОНДОН. 31. XI. ПАТ. Вчора відбулися в Лондоні і в майже 300 провінціальних містах муніципальні вибори. На основі обчислень з години 1 в ночі консерватисти здобули в цілій лондонській окрузі загалом 562 мандати, партія праці 205, ріжні 10. Отже консерватисти зискали 85 мандатів, партія праці втратила 92. З провінціальних місцевостей не наспіли досі остаточні підсумки виборів. З теперішніх даних виходить, що партія праці втратила багато мандатів.

ЛЬОНДОН. 3. XI. ПАТ. На основі обчислень з яких 80 англійських і валійських міст у вчорашніх муніципальних виборах партія праці втратила 206 мандатів, здобула 5, консерватисти здобули 149, втратили 5, незалежні здобули 46, втратили 10. Лейбуристи потерпіли втрати головно в тих округах, де консерватисти, ліберали і незалежні протиставилися партії праці. У Бермінгемі ніхто з лейбуристів не дістав мандату.

Дайте моральну і матеріальну допомогу інвалідам УГА, котрі впали жертвою найвишого громадянського обов'язку!

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З 5. ЛИСТОПАДА 1931.

ЛЕВ ЯСІНЧУК.

ЗІ СВІТА.

Німеччина: поверховний вигляд, настрої й події.

Коли наш поїзд (з низьким румунським вагоном, без води, мила, ручника й паперу в альбомі) перетинав в неділю, 27. вересня 1931 р. галицьку землю, на дворі пересувалися чорні, важкі хмари й робили понурий вигляд та наводили думи про байдужку зиму. По стаціях снувалися люди в кожухах. До всього лихоліття ще й вчасна зима!

Поїзд доволі порожній. Не мають люди грошей. Якесь пані каже, що це перед „першим“. (Вібито — по „першому“ будуть?)

На другий день рано доїжджаємо до Берліна. По обох боках дороги прегарно вдержані ліси. Рівні поля. Одні вже поорані зеленіють рівними рядочками озимого збіжжя. Інші ще орають: коровами, кіньми й тракторами — як хто.

Червоноють дахи чепурних селянських хат, крутяться поважно вітряки. Здовж кількарейкової залізнички іде безліч цигаристів; з клуками, торбинками й валізочками. Одні з центра, другі до центра. Всі до праці, наскільки її мають.

На дворі тепло. Ірзний світ. Дарма, що висоту Київ, дарма, що відслонено від північного (німецького) моря. А може саме і тому. Якій аплів має море! Не дурно за ним так побиваються. Нас — чомо не гріє. Чорт зна, хто товчеться по ньому.

Німеччина амієна. Не видно війська. У Берліні видно тільки багато добре вбраної поліції, яка сьогодні пильнує французьких гостей. Поліцаї зберегли давню форму парадних чорних, лискух гумових „чак“. Перед чана прикрашує велике металеве сонце, що розбризкується численними довгими й короткими проміннями. Чи вдається переробити це сонце на авіаду, про це завчасно говорити. Виправді саме тоді (27. IX.) відбулися в Гамбурзі вибори, які випали доволі „червоно“, але це ще дальших подій не пересуджує.

Саме сьогодні на розі вулиць Unter den Linden і Friedrichstraße стоїть громада народу; вижидає французьких міністрів, Ляваля й Бріана, що по візиту в Гіндебург оглядають берлінські та німецькі пам'ятки. Настрій у німців святочний. Властиво з поважних лиць прохожих цього не видно, але помітно це з німецької преси. Почувається, що великі частини навіть імпонують відвідини французів. Цеж від 1872 року не було у Німеччині французького державного мужа. Не знати тільки, чи показували німці французам свою Siegelsäule й пам'ятки зпід Седану. Здається, що ні.

З привагдливих розмов із преси бачу, що великій частині німецького народу таки напівваду остогидла війна. Кажуть, що нове покоління її ненавидить. Може бути. Підобруються французам. Кажуть, що оба народи не знають себе взаємно, а те, що про себе знають — не згідне з дійсним настроєм. Над встановленням непримирних настроїв працювали дві інституції: школа і війська.

Чи всім народам подобається цей сердечний французько-німецький настрій — невідомо. Німці кажуть, що англійці захоплюються вижедаючо.

Не без того, що дехто для власної роваги попросу глузує з тих небувалих відвідин. Хоч від того не полекшає. Бо певно, що не для самої тогариської форми їхали французи до Берліна.

Французи відіхали з Німеччини, але залишили якесь загальне відчуття чи якусь надію на кращий час. Може й не так загальне відчуття, як відчуття більшості, бо от орган національних соціалістів назвав французів лайдаками (Schurken) саме в той час, коли в Берліні гошпено французькі тоасти. Крім адекларованих державників тішається головно соціалісти; їх допускають до мішаної комісії, що буде розглядати господарські справи обох народів.

А ці господарські справи Німеччини доволі кепські при всьому зовнішньому блиску. Ключощадності дістається вже й до шкільництва. І тут з одного боку підносять шкільну оплату, а з другого боку підвищують число годин для вчителів та число учнів, редукують молодих учителів. Фінансова скрута держави дає притоку до надрізнятих опліток. Між іншим поширилася чутка, що уряд має намір забрати з банків приватні ощадності; що настане інфляція, ця санкціонована грабж людської праці. Але саме в неділю (27. IX.), в часі гостини французьких міністрів, відбувалася в Берліні ювілейна парада з нагоди 50-ліття існування шадничих організацій. На першому засіданні явилася кількох міністрів (між ними й Брінінг), який заперив а усією рішучістю, що уряд не думає про інфляцію ні тепер, ні в будуччині та, що паяже уряд виступить дуже енергійно проти тих, які ширять пересолоз серед народу про грабжницькі наміри уряду, рівняючи при цьому відносних агітаторів з тих, що „затроюють кавунці“.

(Продовження буде)

Як можна над цією справою перейти до деп-ного порядку, коли знову зачули ми, що з приводу нервового розстрою на тлі матеріального положення покінчив 6. австр. підстаршина своєї життя самогубством і не діждався остаточної реалізації ще вперед 10 літ своїх набутих прав.

Не тяжко здогадатися, що безконечне проволікання полагодування кимнебудь перебраних на себе обов'язків, потягає за собою зацеп для

так потрібної тепер поваги до права: що цей за-непад, неспостережено поширений, може принести в майбутньому необчислені нині наслідки. І хоч в нас на очах тільки дрібничкова Віленська Конвенція, що у довгій своїй історії не дала інтересованим особам досі нічого позитивного, то як можна опиратися на "вартості" далеко важливіших мирових договорів, які повинні бути тривкою підставою для цілого людства.

Громадянин.

В справі пакту про економічну неагресію.

ЖЕНЕВА 3. XI. ПАТ. На сесії спеціального комітету європейської комісії в дискусії над проектом пакту про економічну неагресію забрав голос польський делегат, мін. Сокаль, покликуючись на заяву міністра Залеського в координаційному комітеті, в якому міністр заповів подрібне розглянення польським урядом проекту Літвінова. Проект повинен бути більше прецизний та ясний. Літвінов у ноті до генерального секретаря в справі припинення збройної війни на днях звернув увагу на небажані консеквенції неясних і неспрецизованих ухвал Союзу Народів. В справі точки першого проекту, яка стверджує можливість існування держав з різними господарськими системами, Польща не буде мати ніякого

застереження, бо співжиття Польщі з її сусідкою Радянщиною без огляду на різні господарські системи дозволило польському делегатові згодитися на першу точку радянського ршення. Щодо другої точки про запобігання дискримінації в господарських взаєминах між державами делегат Польщі домагається, щоб означити, яке в відношенні кляузулі про господарську неагресію до кляузулі найбільшого упривілежання. Крім того польський делегат вказав на недостачу речиння, коли постанова має обов'язувати, і на поминення методу, при допомозі якого мали би рішати спори на випадок сумніву, чи зайшла економічна агресія.

— 0 —

Величезна редукція державних службовців.

МАДРИД 3. XI. ПАТ. Еспанський уряд оголосив декрет про державну реорганізацію цивільної служби, що редукуює на 50 пр. число державних функціонерів з виїмком суддів, прокураторів, урядовців міністерства закордонних справ, почтовців і вчителів. Урядовці, переходячи в стан спочинку, мають діставати 80 пр. теперіш-

ніх поборів, а тим, що лишаться, побори будуть зменшені на 20 пр. Декрет обмежує до 5 число святочних днів у році та зменшує число годин праці державним урядовцям. Радитимуть над ним ще коротше, яких вишніші представники висловилися вже проти нього.

— 0 —

Франція боїться допомогти Німеччині.

ПАРИЖ 3. XI. ПАТ. Справа фінансової допомоги для Німеччини, що була головною темою вашингтонських розмов, зачинає входити на дорогу реалізації. Франція мусить якнебудь висловитися ясно щодо уділення цієї допомоги Німеччині, чи то признаючи їй нову позичку, чи відкладаючи речиння платності німецьких короткочасних зобов'язань. Однак у голосах французької преси про цю справу є значні розходження. Одні вказують на надмірно високі вимоги Німеччини. Французько-німецьке зближення є дуже бажане, однак Німеччина робить це зближення неможливим, ставляючи умови, на які французи не можуть згодитися. „Ер Нувель“

пише між іншим: Рішучо не може бути мови, щоб дати фінансову допомогу Німеччині з огляду на німецькі погляди на міжнародну ситуацію. Крім того німецькі вимоги щодо скількості й висоти допомоги такі великі, що їхнє задоволення викликало би неминуче цілковиту руйну Франції, доводячи її до такого стану, до якого необережність англійських фінансистів довела Велику Британію. Незалежно від того не може бути мови про співпрацю з Німеччиною, доки вона не дасть задоволення, що працює для миру а не для ревізії трактатів, яку підготовляють лишком Рим і Москва.

— 0 —

Свята „Рідної Школи“.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Ювілей „Рідної Школи“ відсвяткувало громадянство Перемиського дня 20. XI. ц. р. Підготовкою свята займався Комітет, зложений з представників усіх українських установ та організацій м. Перемішля. Свято випало на похмурний день і на болото і це було мабуть причиною не такої численної, як сподівалися, участі у святі наших селян і селянської молоді, що завжди і кожне повітове свято обсилає масово і громадо.

Програма свята складалася з трьох частин: 1) богослуження в катедрі, 2) свята на стадіоні і 3) ювілейної драматичної вистави в салі Народного Дому.

В год. 12-й відправив о. крил. Гмйтрасевич в асисті духовенства Службу Богу на інтенцію „Рідної Школи“, а потім панахиду за померлих членів „Р. Ш.“. Співав хор „Перемиського Воєна“. Катедра була виповнена по береги місцевим громадянством.

Друга частина свята, найголовніша, почалася в год. 3-й на просторі площі військового стаціонару. Зібралось тут понад 2.000 старших осіб та шкільної молоді. Ця частина свята складалася з руханково-піснених точок, які виконала молодь рідношкільних заведень. Перша точка — дефіляда. Бадьорим маршем перейшла рідношкільна молодь — і ці найменші в місцевих загоронок, і бадьорі відділи ремісничої молоді, і рівні ряди дівочої гімназії „Українського Інституту для дівчат“. Після дефіляди виголосив вступну промову д-р Загайкевич Вол., в якій яскравими словами ясував історію, завдання, цілі й осмислення „Рідної Школи“. По цій промові в коротких сло-

вах зложив привіт від Головної Управи „Рідної Школи“ о. мітрат Бакич. Яскрі оплески, які залунали з усіх боків, були полякою для Головної Управи „Рідної Школи“, що і в будень тяжкої щоденної праці і в свято підсумків тієї праці підтримує зв'язки зі своїми кружками й об'єднаннями в них і через них народними низами. З черги секретар Кружка відчитав письмений привіт від місцевих установ та організацій. За привітами рідношкільна молодь почала виконувати решту програми свята, на яку складалася хор і руханкові покази, що випали назатгал удатно, особливо руханкові картини — поезії учениць дівочої гімназії. Хоч ця частина була трохи за скромна (відпали точки, що їх мала виконати, а не виповнила дівчора школи ім. М. Шашкевича), то всеж таки бадьорість громадського виступу, сміливість і певність у кожному русі тих малих майбутніх громадян нагально переконували учасників свята, а вкупі з тим і жертводавців та власників рідношкільних заведень, що напрямні виховання в заведеннях „Р. Ш.“ йдуть шляхом правильним і доцільним. Відспіванням національного гімну свято на стадіоні покінчилось.

Вечором в год. 8-й члени Драматичного Т-ва ім. Л. Українки дали драматичну виставу, що при битком виповненій салі пройшла з повним матеріальним і мистецьким успіхом. Весь дохід призначено на ювілейний дар для „Рідної Школи“.

Як ?

ОСТАННІ ВІСТІ

ПОС. ПАЛІВА ВИЙДЕ НА ВОЛЮ.

Ще перед феріями львівський суд постановив був випустити на волю 6. після Дм. Паліва за кавцією 6.000 зол. Тоді він не вийшов волю, бо суд признав с. арешт конечним іще в другій справі.

3. листопада оборонець Дм. Паліва д-р Старосольський одержав повідомлення, що суд також у другій справі постановив Паліва випустити на волю тим разом за кавцією 10.000 зол. Коли нині зложать кавцію 16.000 зол. готівкою, паперами або гіп. забезпеченням, то 6. пос. Паліва вийде ще нині на волю.

ЗАКОРДОННА КОМІСІЯ СОЙМУ ПРО ЗАЯВУ БОРАГА.

ВАРШАВА, 3. XI. ПАТ. У вчорашній нараді закордонної комісії сойму промовляв пос. Ст. Стронський у справі заяви сен. Борага. Він підчеркнув, що після признання Помора Радою Амбасадорів для Польщі, варшавський представник Зед. Держав Гібсон, зложив у міністерстві закорд. справ заяву, що американський уряд прийняв до відома прохання Польщі до Помора, признане Радою Амбасадорів.

СПРАВА УСТУПЛЕННЯ МІН. Я. ПІЛСУДСЬКОГО.

3. листопада було засідання ради міністрів. Радили м. ін. над справою експозе міністра скарбу, яке він має виголосити в п'ятницю перед першим читанням бюджету. Мін. Ян Пілсудський хорий на ісхіас і експозе виголосив би віцеміністр проф. Завадський. Є чутки, що Ян Пілсудський хоче уступити в його місце займе Завадський.

ВІЗНЕННЯ У ВІЙСЬК. ТЮРМІ БУЛО ПРОТИЗАКОННЕ.

Оборона 6. берестейських в'язнів внесла була, як відомо, скаргу проти с. Деманта, що він порушив обов'язуючі приписи. Ап. суд рішив передати справу для дальшої полагоди президентові ап. суду у Варшаві, 6. міністрові в Бартівім кабінеті Дуткевичеві. В рішенню тому сказано, що с. Демант не повинен був займатися в'язненнями тих в'язнів у військ. твердині, а з хвалею, коли вже ствердив, що вони є у військ. тюрмі, повинен був зайнятися тією справою, бо в'язнення у військ. тюрмі є протизаконним обов'язуючим законам. С. Демант знасилав законні, бо не розглядав зажалення обв. Керніка.

ЗАВУРУШЕННЯ У ВАРШ. УНІВЕРСИТЕТІ.

Не зважаючи на пересторогу ректора, 3. XI. прийшло у варшавському університеті на правні виділі до протизаконних ексцесів. Багато жид. студентів побили до крові, дісталось теж і кільканацятьом жид. студенткам. Ректор Лукасевич успокоював студентів, щоби не понижували повагу університету. Потім студенти вийшли до просекторії. По дорозі кричали: „Бити жидів!“. Ухвалили резолюції за номером клявуз.

АМЕРИКА ПРИЗНАЛА НІМЕЧЧИНІ ПОЗИЧКУ.

Нью-Йорк, 3. XI. ПАТ. Федеральний Резервовий Банк у Нью-Йорку в порозумінні з одностайними банками стейтів відновив ухвалу, яка признає Німеччині позичку 100 мільонів доларів платних 4. ц. м.

ГОЛОВА ПАРТІЇ ЛІБЕРАЛІВ.

ЛЬОНДОН, 3. XI. ПАТ. Джона Сімона вибрали одностайно провідником ліберальної партії. Звіт лявалья з поїздки до Вашингтону.

ПАРИЖ, 3. XI. ПАТ. На засіданні ради міністрів прем. Лявалья здав звіт із своєї поїздки до Вашингтону; мін. справедливості зложив йому заяву признання, підчеркуючи вагу приязни збудованої на обопільному довірі Франції та Зед. Держав. Опісля мін. Фляндін предложив начерк нового закону, що приїде на чергу найближчих нарад парламенту в дні 12 листопада.

Наради Бріяна, Лявалья і фон Геша.

ПАРИЖ, 3. XI. ПАТ. Бріян прийняв німецького амбасадора фон Геша. Ляваль і Бріян відбули з Гешем двогодинну розмову, азяв у ній участь теж мін. Фляндін.

За розмовою Лявалья з мін. представником зараз після приїзду з Вашингтону слідкують уважно націоналіст. круги та призадумуються яких справ торкалася вона. Преса правого на прямку каже, що ця розмова вказує недостаточне усунення причин війни попередними договорами, ані плян Йонга, ані звільнення Могуїції не полагодили спірних питань і переговори треба починати наново.

МУСОЛІНІ ТА СПРАВА КОРИДОРУ.

БЕРЛІН, 3. XI. ПАТ. Кореспондент у телеграмі з Риму повідомляє: „Юнайтед Прес“ вказує на статтю „Кенігсбергер Альб. Цит.“ у справі коридору. В тій справі — твердить кореспондент — дістав вияснення буцімто Мусоліні не виголосив такої заяви, ані не авторизував її. Мусоліні не зголошував теж внесення про ліквідацію коридору, коли лише прийде відповідний мент. Заг. думка Мусолінія про конечність зміни трактатів відома, він висловив її в Неаполі.

ЛІТВІНОВ ІДЕ ДО ПАРИЖА.

ВІДЕНЬ, 3. XI. ПАТ. Повідомляють із Парижа, що Літвінов перед поворотом на Радянщину приїде до Парижа. Він сподіється навізати переговори у справі торговельного договору.

ВИБУХ ГАЗУ ЗНИЩИВ КАМЕНІЩО.

ПРАГА, 3. XI. ПАТ. У Празі в нововибудованій 5-поверх. камениці вибухнув газ. Камениця зовсім здемольована. Ранених було лише 3 чолей, бо під цю пору не було в ній жодної лю-

Шашкевичівський Інститут.

На днях появилася додаток до 1-го числа „Шашкевичівських Вістей“, квартальника Товариства ім. М. Шашкевича в Золочеві під назвою „Шашкевичівський Інститут“. Додаток розіслано всім фізіям і читальням Просвіти, кооперативам, оо. парохам і всім українським адвокатам з проханням, щоб по думці уміщеної там інструкції зайнялися організацією Шашкевичівського Інституту, себто масовим приєднанням членів добродіїв і основників того інституту.

Завдання Інституту зисовані коротко в 4-ому уступі агаданого брошури а саме інститут має бути научною установою, об'єднуючою на разі три катедри: українства, Шашкевичівських справ і катедру міжнародніх взаємин.

В катедрі українства буде міститися головний статистичний відділ а катедра міжнародніх взаємин буде мати завдання використовувати Шевченківський заповіт: „Чужому навчається“ і в тій цілі буде навязувати культурні й економічні взаємини українців зі всіми народами світу. Катедра українознавства має тереводити в життя слова заповіту „Свого не дурайтесь“. Про Шашкевичівські справи, якими має займатися катедра Шашкевичівських справ, докладніше написано в квартальнику Шашкевичівських Вістей.

Товариство ім. Маркіяна Шашкевича в Золочеві, якого завданням є плекати культ народнього відродження, виступає в 20-му році свого існування а в 120-му році від уродин Маркіяна Шашкевича з проектом заснування повного інституту і хоче при нагоді конскрипції населення Польщі зібрати відповідні фонди на оснування інституту.

Товариство проектує переведення збірки фондів в той спосіб, що буде з своїми повновласниками вербувати членів добродіїв і основників для інституту і рівночасно предлагати всім, хто уважатиметься українцем до підпису заяву, що все і всюди будуть себе називати українцем.

Членом добродієм стається цей, хто зложити найменше 20 сот. для інституту, а членом основником, хто зложити квоту 1000 зол. При тім дозволяється розложення членської вкладки на довільні рати, навіть на 10 літ. Членом основником стає також той, хто збере від членів добродіїв квоту 1000 зол.

Колиб ціле українське населення під Польшею зложидо найменшу вkladку по 20 сот. від душі, можна би зібрати квоту поверх 1,000,000 зол. а при розложенню на рати найменше річ-

но 100,000 зол. Така сума вже вистарчила би на вивінування інституту.

Ціла імпреза має величезне значіння як новий засіб всенародної організації. Вона стремить до устійнення нашої національної назви, що з огляду на теперішні відносини є нашою литтвеною konieczністю. В часах фінансової скрути не обтяжується населення великими датками, бо чейже 20 сот. від особи на рік може і найбільший зложити.

Тому горячо припоручаємо українському громадянству переведення цього плану і сподіємося, що викликані читальні, кооперативи і оо. парохі, а також українська молодь доложать всіх старань, щоб ашанувати 120-літній ювілей уродин Маркіяна Шашкевича і займуться ревню організацією Шашкевичівського Інституту.

По ближчі інформації звертатися до д-ра Теодора Ваня в Золочеві, голови організаційного комітету і голови Товариства ім. М. Шашкевича в Золочеві.

Організаційний Комітет.

3 судової салі.

Б. Кравців і 13 тов. перед львівським судом.

Розправа ця, перервана ще в суботу з причини занедужання на судовій салі обв. Козаківичівної, не продовжувалася й у вівторок. Перешкодою цим разом була відсутність у суді одного із суддів присяглих.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

ЯКІВ МИКОЛАЄВИЧ,

вислужений учитель держ. семінарії в Тернополі, помер дня 3. листопада ц. р. проживши 66 літ. В Покійнім зійшов у могилу першорядний учитель-педагог та громадянин, що все життя присвятив праці над культурним та просвітнім піднесенням галицького Поділля. Рідна Школа, Взаїмна Учит. Поміч та всякі економічні українські установи Тернополя були свідком його безітересовної, тихої праці. В молодших літах поміщував чимало наукових і педагогічних праць у річниках „Учителя“ та видав цінну монографію камінецького повіту, звідки був родом. Після українсько-польської війни пересидів кілька місяців у Стшалковій (біля Познаня). — В. И. П.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

АЛЬМАНАХ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСЬКОГО ЖИТТЯ У КРАКОВІ. Накладом Т-ва „Українська Студентська Громада у Кракові“ 1931 р. Ст. 88.

ЖУРНАЛИ.

ЛІТЕРАТУРНО-НАУК. ВІСНИК. Річник XXX. Т. CVII. Книжка XI. Листопад 1931 р. Зміст: О. Ольжич: З циклю „Кремій“, Оксана Печеніг: Осін. Андрій Крижанівський: Пісня про смерть. Улас Самчук: Кулак. О. М.: Царю небесний. Уляна Кравченко: Senecio petotensis. Пер Домінік: Бандитська історія. Симон Петлюра: Листи до Дм. Донцова. Ежен Мала-нюк: Петербург, як літературно-історична тема. Володимир Бірчак: Дрогобицька Епопея. Іа Гончаренко: Літературні пелюстки. Д. Д.: Принагідно. Михайло Галушинський: А. Лагутенко. Українське мистецтво в Парижі. М. Л.: З пресо-вої фільми. Бібліографія. Нові книжки.

„ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ“, ілюстрований журнал історії та побуту. III. річник. Ч. 11. Листопад 1931. Зміст: Листопад — місяць „Червоної Калини“. Отаман УСС. Михайло Галушинський. Мильний здогад. Зовнішні поожження об'єднаних українських армій у „чотирикутнику смерті“. На „Ковбасі“. Сторінка з історії визвольної боротьби. Український Воєнний Цвинтар у Чорткові. Бій II. бригади УГА під Черчем. Окремий Стрілецький Запорозький Курінь. Рецензії та замітки. Бібліографія.

НОВА ХАТА. журнал для плекання домашньої культури. Р. VII. Ч. 11. Львів, листопад 1931. ДЗВІНОЧОК, часопис для українських дітей. Ч. 1. Листопад 1931. Ціна 20 сот.

НОВІ ШЛЯХИ. Р. II. Листопад 1931.

НАШ ПРІЯТЕЛЬ, 9. IX. Ч. 3. Львів, листопад 1931.

СВІТ ДИТИНИ. Ч. 1. Листопад 1931.

ЗИЗ. Ч. 14. Р. VIII. 1. XI. 1931.

Серед загальної меланхолії, безнадійної як заперестовані вексли банкрутів, журнал сатири „Зиз“ має всімінене обличчя. Можна шире подивляти його редактора, що без зусилля неходить вічно нове джерело гумору в наших рідних середовищі, небагатим на свіжі теми. Карикатури першорядні. Можна би хіба зробити закид, що деякі підписи під ними зрозумілі тільки для львівських громадян. Якби до „Зиза“ приходила так хутко передплата як хутко розходяться від нього дотепи, то він певно почав би виходити щоденно.

М. Р.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський Театр:
Серета, 4. листопада, година 7-30 веч.
Тинь.
Четвер, 5. листопада, година 7-30 веч.
Тинь.
Пятниця, 6. листопада, година 7-30 веч.
Тинь.

Театр Ріжнородностей:
Серета, 4. листопада, год. 7-30 веч.
Розбиті мрії.
Четвер, 5. листопада, година 7-30 веч.
Розбиті мрії.
Пятниця, 6. листопада, година 7-30 веч.
Радісне знання.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Кропаві жемчуги“ (Ліне Велес) і звуков. додатки.
КАСІНО: „Господина“ (Норна Шіпер).
КОПЕРНИК: „Марсена Дітріх як X-27“, „Африка говорить“: 100 проц. звукова фільма.
ІМПЕРСЕНСЬКА: „Марсена Дітріх як X-27“.
МІРАЖ: „Маски“ та „Гарольд жемчуги“ (Гарольд Льюїс).
ОМІА: „Співак Парижа“ а Морісом Шекаліє.
ПІЛІС: Звукова фільма „Король буддварів“.
ПІЛІС: „На крок від ганьби“.
ПІЛІС: „Тайна лімузини“ (Гарі Пілз).
ДІНАРКА: та додатки.
ПРОМІНЬ: „Чудеса і Масабельські горах“.
СОНЦЕ: „3 дні на день“ і додатки.
СІЛІС: Звукова фільма: „Маджарська рансодія“ та додатки.
УІЛІС: „Останній роман“ (Ів Петро-вич), „Оборонені прап“ (Ів Мек Кой).
ДІМЕРІ: „Весна в Пратері“.

Програма радіо.

Пятниця, 6. листопада 1931.
Лисинь (459,3) 18-00 „Ми молоді — у сучасній добі“. Брно (341,7) 21-00 Концерт. Лондон (336,3) 21-40 Концерт. Амбурґ (372,4) 20-00 „Дванадцять най-кращих комедій світової літератури“.

Букарешт (394,2) 20-30 Танкова музика. Сотенс (403,8) 20-20 Концерт. Берлін (419) 21-20 Концерт. Харків (426) 18-00, 20-00 Концерти. Рим (441,2) 21-00 „Гарна Олена“ — опера Оффенбаха. Гельсінґ-форс (453,2) 19-00 Концерт. Лянген-берг (472,4) 1-00 Концерт. Прага (486,2) 18-45 „Зимовий спорт“. Міліно (500,8) 21-15 Концерт. Брунселл (508,5) 18-15 „Як позичка заступає капітал і творить багатство“. Відень (516,4) 22-35 Танкова музика а Рига (524,5) 20-30 „Афродита“. Мінхен (532,9) 19-30 Концерт. Будапешт (550,5) 21-20 Циганська музика. Ленінград (1000) 21-30 „Здобутки техніки“. Осльо (1071,4) 20-10 „Вільний стрілець“. Калюнаборґ (1153,8) 20-35 Комедія. Москва (1481) 15-00, 19-30 Концерт. Кенігсвустерґавзен (1634,1) 21-00 Музика.

ЛВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 5. листопада 1931.

Львів (380,7) 11-40 Перегляд крає-вої преси ПАТ. 11-58 Час із Вар-шави. 12-10 Про погоду дня. 12-15 „Исту-наймо до господарських шкіл“. 12-35 Кон-церт. 13-05 Господарська оновістка. 13-30 Для молоді: „Недужа людина, драбина та дерев'яна ложка“. „Пропаміті знірі“. 13-35 Чеська музика. 18-35 „Польська емігранція в Аргентину“. 18-50 Всичина. 19-15 Істнування. 19-25 „Три знаки за-питу“. 19-45 Радісний денник. 20-00 З на-ших студентських спогадів“. 20-15 Кон-церт. 21-25 „Недужа людина малих слів“. 22-20 Спортові новини. 22-25 Танкова музика. Грамфонові кружки: 15-20, 16-15, 19-40.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

1-во „Коломийський Боян“ зложидо на „Рідну Школу“ квоту 20 зол. замість зини на могилу ба. п. Анастасія Лисов-ської — Старшина Кружка Р. III. в Ко-ломні складає отсим ширю подяку.

Український Театр під адм. прово-дом І. Волощука.

З поворотом до Перемішля.

САМБІР:

4. XI. „У вирі кохання“.
5. XI. „Ромео і Юлія“.
6. XI. „Полад-мара“ (премієра).

ДОБРОМИЛЬ:

7. XI. „20 днів турини“.
8. XI. „Полад-мара“.

Відтак театр переймає до Перемішля на постійний зимовий побут. Про інва-гураційну виставу та дальший репер-туар оголосяться пізніше 489

Заходом Української Бесіди і По-ради Матерей відбудеться в пятницю дня 6. п. м. в год. 6. в салі Бесіди ви-клад д-ра Осипа Філаса „Тілесний роз-вій дитини“ (від уродження до зрілості) зі світлиними образами. 1-2

На днях появилася „Альманах укра-їнського студентського життя у Кра-кові“. В зміст Альманаха увійшли спо-жіння проф. Б. Лепкого, В. Стефаніка, К. Гриневичевої, проф. Зіаніського, о. Хруща, о. Іронея, Д. Горнякевича та історії і огляди праці краківських укра-їнських студентських Товариств. — Ціна 1. прим. 1-50 зол., на крапшому папері 3-00 зол. — Послака звичайна 0-30 зол., поручена 0-95 зол. — Чистий дохід при-значений на Кузину Українських Студен-тів у Кракові. — Заовлення і гроші слати на конто П. К. О. 411.967. 783

Товариства Українська Захоронка і Українська Бесіда улаштувають в салі Бесіди, Рутоського 22. I. пов. дня 7. листопада ц. р. в 20. год. „Чай-ний Вечір“ з таянцями. — Старшим го-стям і молодшим раді. 782 1-2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

АДВОКАТСЬКИЙ КАНДИДАТ з річ-ною судовою практикою та довгою охороною, шукає місця у адвоката. — „Мета“, Кіаніського 3. „Солідний“, 776 2-2

У НЕВАЖНЮЮ загублене свідоцтво зрілості (świadectwo dojrzałości) на-дане Дирекцією держ. гімназії в руській мовою навчання в Станіславові дня 16 травня 1928 р. ч. 6. на назвисько Богдан Мирон Чайковський. 781 1-1

У НЕВАЖНЮЮ загублену військову книжечку видачу П. К. У. Львів. Місто на назв. Петро Хмельник, ур-джений 1902. 770 2-1

ФОРТЕП'ЯН хрестовий, коротень-кий, знаменитий: книжка шва-небувала до тепер оказія — продасть Сиденярса, Коперника 26. 785 1-1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

Меблі рідного рода, можна над-корисніше купити у в-домій фірмі „Doroteum“, Львів Саліна 34. Тел. 15-01. Оглядати умови. 2351 71-1

ЛІЖКА металеві
ВІЗКИ диточі
порукає дешево
фабричний сал.

М. Волковискі

Львів, Коперника 5. Тел. 45-92.

Великий вибір догодні умовини